

כב' השופטת רונית וייצמן

ב"כ היועמ"ש ביקשה לאמץ את המלצות התסקיר והדגישה בדבריה בדיון כי טובתו של כל ילד, למעט מקרים קיצוניים, שיהיה לו קשר עם שני הוריו והמקרה דנן אינו נופל בגדרם של מקרי הקיצון.

כפני השופטת:
רונית ויצמן

- נגד -

מבקשת: משיבים:

רג'א ח'טיב.2. היועץ המשפטי לממשלה - משרד

ר. ש.1. האפוטרופוס הכללי - מחוז חיפה והצפון עו"ד
הרווחה והשירותים החברתיים חיפה.3. ד. פ.

פסק דין

1. לפני תובענה למינוי התובעת כאפוטרופוס יחידה ובלעדית של הקטין יליד שנת 2018 (כבן 7) (להלן: "הקטין").

רקע בתמצית וההליכים בין הצדדים

2. הצדדים ניהלו מערכת יחסים קצרה בעקבותיה הרתה התובעת. מערכת היחסים בין הצדדים פסקה עוד בתקופת ההיריון.
3. הנתבע ניהל את מערכת היחסים עם התובעת בעודו נשוי לאחרת ואב לבן. כתוצאה מגילוי ההיריון התערערה מערכת היחסים בין הנתבע לרעייתו, שסירבה לקבל כל קשר בין הנתבע לקטין.
4. לאחר הולדת הקטין לא נרשם הנתבע כאביו.
5. במסגרת הליך 19-02-8968 (אבהות) בוצעה בהסכמה בדיקת רקמות וממנה עלה שאכן הצדדים הינם הוריו הביולוגיים של הקטין, פס"ד בהליך זה ניתן ביום 2019.9.9 ובעקבותיו נרשם הנתבע כאביו של הקטין.
6. במסגרת הליך 19-11-12103 (חלוקת זמני שהות) ניתן פסק דין ביום 20.4.28 ולפיו בהסכמת הצדדים משמורת הקטין תהא בידי התובעת, זמני שהות בין הקטין לנתבע ייקבעו בהסכמה בין ההורים ובהיעדר הסכמה, יהיה רשאי הנתבע לפתוח בהליך מתאים. במסגרת אותו הליך הוגש לביהמ"ש תסקיר עו"ס לסדרי דין אשר תיאר את המורכבות המשפחתית אליה נקלע הנתבע שעה שהקטין נולד מחוץ למסגרת הנישואין ובנו הגדול לא היה מודע לקיומו של הקטין. באותו תסקיר הומלץ לנתבע לפנות לתחנה לטיפול משפחתי על מנת שיסייעו לו ולרעייתו לעבד את קיומו של הקטין ולאפשר לו להיות נוכח בחייו של הקטין. טיפול שכזה מעולם לא בוצע נוכח התנגדות רעייתו של הנתבע.
7. במסגרת הליך 19-11-12035 (תביעת מזונות), ניתן בהסכמה פסק דין ביום 20.6.18 במסגרתו נקבעו מזונותיו של הקטין וכן חלוקת הוצאות החינוך והבריאות של הקטין בחלקים שווים בין הצדדים.
8. מאז הולדת הקטין, ולמעט פעמים בודדות בהם ראה הנתבע את הקטין, לא התקיים כל קשר בין הקטין לנתבע, לאמתקיימים הסדרי שהות ונטל הטיפול בקטין רובץ כולו על כתפיה של התובעת.
9. ביום 24.5.28 הוגשה התובענה דנן למתן צו מינוי התובעת (האם) כאפוטרופוס יחידה של הקטין.
10. הנתבע לא הגיש כתב הגנה מטעמו.
11. תסקיר עו"ס לסדרי דין הוגש ביום 24.7.22 ובמסגרתו לא הומלץ להיעתר לתובענה.
12. ב"כ היועמ"ש אימצה את המלצת התסקיר וביקשה לדחות את התובענה.
13. ביום 24.7.31 חתם הנתבע על תצהיר מאומת כדין בידי ב"כ התובעת ולפיו הוא מסכים לסעד המבוקש בתביעה. התצהיר האמור הוגש באמצעות התובעת לביהמ"ש.

14. ביום 24.10.7 התקיים דיון בנוכחות הצדדים בסופו ביהמ"ש נתבקש ליתן פס"ד בתובענה (הפניות במסגרת פסק הדין לפרוטוקול, מתייחסות כולן לפרוטוקול דיון זה).

המסגרת הנורמטיבית, דיון והכרעה

15. מהאופן בו הוגשה התובענה ופירוט הסעדים עולה כי התובעת מבקשת שהיא ורק היא תהיה אפטרופסית של הקטין, היינו, לשלול את אפטרופסותו של הנתבע; מהנימוק של קושי בקבלת שיתוף פעולה מטעם הנתבע ובשל העובדה שהתובעת לבדה מנהלת הלכה למעשה את כל ענייניו של הקטין.

16. עם זאת, התובענה התפתחה תוך כדי התנהלותה ולאחר שבשלב ראשון עמד כתב טענותיה של התובעת והוגש תסקיר מבלי שנשמעה עמדתו של הנתבע, בשלב השני הוגש תצהיר חתום בידי הנתבע אשר עלה ממנו כי הנתבע מסכים למתן אפטרופסות בלעדית לתובעת.

17. בנסיבות אלו מצאתי לנכון לדון בפסק הדין הן בשאלה של שלילת או הגבלת אפטרופסות והן בשאלה של אישור הסכמות בין הורים ביחס לניהול ענייניו השוטפים של הקטין.

הורים כאפטרופסיים טבעיים

18. זכויותיהם וחובותיהם של הורים כלפי ילדיהם הקטינים מעוגנות בפרק השני לחוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות, התשכ"ב-1962 (להלן: "החוק").

19. סעיף 14 לחוק קובע את מעמד ההורים כאפטרופסיים טבעיים של ילדיהם הקטינים, כלומר מעצם היות אדם הורה לילד, ניתן לו המעמד של אפטרופוס טבעי על כל החובות והזכויות המתלווים לכך.

20. סעיף 15 לחוק קובע את תפקיד ההורים ובכלל זאת החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו ולעבודה ושמירת נכסיו. הפסיקה דנה לא מעט בשאלת תחולת המונח "צרכי הקטין" וקבעה כי בין השאר הענקת טיפול פסיכולוגי, עריכת ברית מילה, בחירת זרם חינוכי- כולם חוסים תחת המונח "צרכי הקטין" ואין המדובר ברשימה סגורה המפורטת בסעיף גופו. למעשה תפקיד ההורה לדאוג לשלומם של הקטין וצרכיו חלה על כל עניין מהותי, אשר יש לזהשפעה על חייו של הקטין.

21. סעיף 17 לחוק קובע את אמת המידה לאופן בו יבצעו ההורים את תפקידם כאפטרופסיים טבעיים של ילדיהם- לטובת הילדים כדרך שהורים מסורים היו נוהגים בנסיבות העניין. כלומר, אמת המידה נשענת על האופן בו הורה נאמן ומחויב היה נוהג בנסיבות העניין, על מנת להגשים את טובת הקטין. משמע, טובת הקטין היא במרכז, כאשר נסיבות העניין מחייבות בחינה ספציפית של כל מקרה ומקרה לגופו.

שלילת אפטרופסות או הגבלתה

22. שלילת אפטרופסות או הגבלתה נדונה בסעיפים 27 ו-27א' לחוק ועוסקת באותם מקרים בהם הופעל חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960 (להלן: "חוק הנוער") והתקיימו הנסיבות המפורטות בסעיפים 3(3) או 4 לחוק הנוער, אולחילופין נתמלאו התנאים הנדרשים להפעלת סמכותו של ביהמ"ש אילו היה מוגש הליך כאמור. נפסק, שיש לנקוט בגישה זו, של שלילת או הגבלת אפטרופסות של הורים, רק במקרים קיצוניים, אף במקרים בהם ההורים הורשעו בפלילים בפגיעה בילדיהם [ראו בעניין זה תמ"ש 05/32732 ה.ס. נ' ר.ס. (22/2011/2) פורסם במאגרים ו-תמ"ש (נצרת) 13-07-53687 אלמונית נ' אלמוני (11/21/14) פורסם במאגרים].

23. באחד מפסקי הדין הביע כב' השופט אסף זגורי דעתו ולפיה מקום בו אין ההורה הטבעי פועל לפני קנה המידה שנקבע בחוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות, הרי האפטרופסות שוב אינה טבעית ואינה מובנת מאליה ונטל ההוכחה כי הינו רשאי לשמש כאפטרופוס טבעי עובר לידיו [א"פ (נצרת) 14-06-36918 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (30/60/15), פורסם במאגרים]. אולם כל מקרה נידון לגופו, וייתכנו מצבים בהם ההורה לא מקיים כלל או חלקית את זמני השהות עם ילדיו ו/או הורה שאינו פוגש בילדיו בגלל סרבנות קשר ו/או בשל ניכור הורי שנגרם מטעמים שאינם תלויים בו, אך ההורה עדיין מעוניין להמשיך להיות מעורב בחיי ילדיו ולשמש כאפטרופוס, ובאופן שהאפטרופסות היא אחד הכלים היחידים מבחינת ההורה להישאר עם נוכחות כזו או אחרת בחיי ילדיו [א"פ (נצרת) 17-02-23352 פלונית נ' פלוני (06/60/17) פורסם במאגרים].

24. התובעת טענה כי יש למנותה כאפטרופסית יחידה משום שמאז הולדת הקטין, נמצא הקטין בחזקתה והיא אחראית עליו ועל צרכיו, שומרת עליו בשעה שהנתבע אינו בקשר איתה ולא משתף פעולה באף עניין הקשור לקטין (ראה ס. 4 לכתבתביעה). טענותיה של התובעת בכתב התביעה נטענו באופן כללי ולמעשה בכתב התביעה הובאה דוגמה אחת לחוסר

- שיתוף פעולה של הנתבע. התובעת תיארה שביקשה לצאת מחוץ לארץ לביקור קרובי משפחתה והנתבע סירב לחתום להעל תצהיר או אישור הסכמה.
25. כאשר התובעת העידה בביהמ"ש ביחס לאותו מקרה, הבהירה כי לבסוף התרצה הנתבע וחתם על הדרוש והיא יצאה אתגבולות הארץ עם הקטין. ראוי לציין בהקשר זה כי לא הוגשה בקשה לביהמ"ש בעניין זה אף על פי שלכאורה השתמע מדבריה של התובעת שהדבר התאפשר בשל התערבות שיפוטית.
26. כאשר נדרשה התובעת במהלך חקירתה לציין אירועים נוספים בהם חוסר שיתוף פעולה מצד הנתבע פגע בקטין, ציינה שכאשר עברה מקום מגורים נדרשה חתימתו של הנתבע לרישום הקטין למסגרת חינוכית ונאלצה "לרוץ" אחר הנתבע לצורך קבלת חתימתו. לדבריה הנתבע לא ענה לה כי הוא עובד במשמרות, לאחר שהנתבע חתם היו בעיות בעירייה והיא נאלצה לשוב מספר פעמים לעירייה על מנת להסדיר את הנושא. בהמשך הבהירה כי התקלה נגרמה בעטייה של העירייה ולא בשל חוסר שיתוף פעולה של הנתבע והיעדר חתימתו (ראה פרוטוקול עמ' 4' שורה 34 עד עמ' 5' שורה 8).
27. התובעת חזרה ואמרה כי ככל שהנתבע יחפוץ לקיים זמני שהות עם הקטין, לא תהא לה כל התנגדות לכך. ראוי לציין כיהתובעת הייתה עקבית בעמדה זו הן במסגרת הליך זה והן במסגרת ההליכים הקודמים שנוהלו בין הצדדים. בתסקיר שהוגש בהליך הקשור בנוגע לחלוקת זמני שהות, הביעה התובעת כמיהה שהנתבע יהיה נוכח בחייו של הקטין, יתפוס את מקומו ולו על מנת שהקטין ידע שדמות אב קיימת בחייו. אותה עמדה הובאה לפני בהליך כאן, כאשר התובעת אמרה בצורה מפורשת כי לא תשלול את האפשרות ליצירת קשר בין הנתבע לקטין (ראה פרוטוקול עמ' 5' שורה 16), בשל העקביות ואופן התנהלותה של התובעת עד כה ניתן בהחלט להאמין שיש כנות בעמדתה ובכוונותיה.
28. הנתבע מצידו אינו מקיים כל קשר עם הקטין מאז הולדתו והקטין כבן 7 שנים. כאשר נשאל הנתבע ביחס למעורבותו בהקשר לענייניו של הקטין טען כי כל דבר שמתרחש בנוגע לילד הוא מעודכן באמצעות התובעת, כמו כן טען שהיה רוצה להיות בקשר עם הקטין, אך בד בבד ציין בצורה מפורשת שהמשפחה שלו אינה מוכנה לקבל את נוכחות הקטין בחייו. (ראו פרוטוקול עמ' 1' שורה 19 עד עמ' 2' שורה 18).
29. כאשר נשאל הנתבע על אותם המקרים בהם הערים קושי כפי שתיארה התובעת, הודה שאכן היה מקרה שלקח לו זמן להגיב לבקשתה של התובעת, ברם בסוף חתם על מסמכים שנדרשו ממנו ואף התחייב שיקפיד לחתום על מסמכים בפרקזמן סביר. עוד ציין שהינו מצוי בקשר טלפוני עם התובעת. (ראה פרוטוקול עמ' 1' שורות 23 עד 30).
30. בנסיבות אלו נראה כי עצם האפטרופסות המשותפת של הצדדים על הקטין היא שמשמרת את הנוכחות של הנתבע בחייה הקטין, גם אם הנוכחות היא מאחורי הקלעים וגם אם הלכה למעשה התובעת בעצמה היא שמנהלת את כל ענייניו השוטפים של הקטין מכל סוג שהוא. עוד ניתן ללמוד כי התובעת מצליחה ליצור קשר עם הנתבע, לקבל את עמדתו ולערבו בעניינים הקשורים לקטין, על כן לא מפתיע שעד כה לא הוגשה כל בקשה לביהמ"ש לצורך מתן הכרעה שיפוטית בענייניו של קטין זה.
31. במסגרת התסקיר שהוגש ביום 24.7.22 סקרה העו"ס את הרקע טרם הולדת הקטין ולאחריו, ציינה כי התובעת מוכרת באגף הרווחה, מתאריך 23.10.9, על רקע כלכלי וטיפול במרכז לאלומות במשפחה. התובעת אם חד הורית המגדלת שני ילדים קטנים מאבות שונים. הקטין לומד בבית הספר XXX, בכיתה א', והילד הנוסף (מאב אחר) שוהה במעון XXX דרך פעוטות בסיכון.
32. ביחס לבקשת התובעת לאפטרופסות בלעדית, ציינה העו"ס כי התובעת מבססת עיקר טענותיה על העובדה שנטל גידול הקטין רובץ על כתפיה. גם בתסקיר מוזכרים שני האירועים אשר לדידה של התובעת מצדיקים ליתן לה אפטרופסות בלעדית: אירוע היציאה מהארץ ואירוע רישום למוסד חינוכי לאחר שינוי מקום מגוריה. התובעת לא ציינה מקרים נוספים.
33. העו"ס ציינה, כי התסקיר התבסס על עמדתה של התובעת בלבד, מאחר ונתקלה בחוסר שיתוף פעולה מצד הנתבע אשר לא הופיע לפגישות שתואמו עמו ולא ענה לטלפונים ו/או מסרונים שנשלחו אליו מטעם העו"ס. להתרשמותה של העו"ס הקושי של הנתבע בתקשורת ובחוסר שיתוף פעולה ניכר גם בהתנהלותו שלו מול התובעת, כפי שתיארה התובעת.
34. עם זאת, וחרף העובדה כי נטל גידול הקטין ומילוי צרכיו מוטל על כתפי התובעת בלבד, נרשם בידי העו"ס כי לאחר מאמצים רבים מצד התובעת הצדדים מצליחים לנהל תקשורת באמצעות הודעות ושיחות טלפוניות בנושאים הקשורים לקטין. התרשמות העו"ס הייתה כי לא נמצא במהלך עריכת התסקיר מידע התומך בצורך להעניק לתובעת סמכויות חתימה בלעדיות, בראי טובת הקטין.
35. דוק, עו"ס לסדרי דין כלל לא שמעה את עמדת הנתבע באותה עת כפי שהובאה בפני ביהמ"ש במועד הדיון ופורטה לעיל, ובכל זאת הגיעה לכלל מסקנה כי שימור דמותו של הנתבע בחיי הקטין עולה בחשיבותו על הקושי אותו מתארת התובעת בהתנהלותה אל מול הנתבע בענייניו של הקטין.

36. התובעת הלינה על התסקיר וטענה שיש לדחות את מסקנותיו מאחר והעו"ס לא פגשה בקטין באופן ישיר ובנוסף נפלו בתסקיר טעויות. כאשר נתבקשה בעדותה להפנות לטעויות בתסקיר, ציינה כי העו"ס טעתה בגיל הקטין בתיאור אירוע(במקום גיל 8 חודשים כפי שנרשם, הקטין היה בן שנה ו-8 חודשים). עוד ציינה שלקטין אין קושי בקבלת סמכות הורית כפי שנכתב בתסקיר אלא קושי בקבלת סמכות חיצונית כגון בגן. למעט שני תיקונים אלו לא הצביעה התובעת על טעותה הירודת לשרשו של עניין. (ראה פרוטוקול עמ' 5' שורות 9 עד 13).

37. התובעת לא ביקשה לחקור את העו"ס על מסקנותיה בתסקיר.

38. נפסק כי בחינת טובתו של הקטין נעשית בסיוע גורמי טיפול תוך שלעו"ס סדרי דין יש מעמד מוכר ומוגדר בחיקוקים שונים ומוקנות לעו"ס סדרי דין סמכויות בתחומים רבים. כבר נפסק כי תסקיר המוגש על ידי עו"ס לסדרי דין לבית המשפט אינו בגדר חוות דעת של מומחה, כמשמעה בסעיף 20 לחוק הראיות [נוסח חדש] התשל"א-1971, והמשקל שיש לייחס לחוות דעת עו"ס לסדרי דין, בכל עניין ועניין, נתון, ככל ראה אחרת, לקביעתה של הערכאה הדיונית [ראו ע"א 91-3554 אלמונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (91.10.9) פורסם במאגרים]. עם זאת, הלכה פסוקה היא שלצורך סטייה מהמלצות שנתקבלו בידי עו"ס לסדרי דין או מומחים מטעם ביהמ"ש נדרשים טעמים כבדי משקל [ראו בע"מ 04/9358 פלונית נ' פלוני (2005.5.2) פורסם במאגרים].

39. ב"כ היועמ"ש ביקשה לאמץ את המלצות התסקיר והדגישה בדבריה בדיון כי טובתו של כל ילד, למעט מקרים קיצוניים, שיהיה לו קשר עם שני הוריו והמקרה דנן אינו נופל בגדרם של מקרי הקיצון. עוד סברה ב"כ היועמ"ש כי ייחוד סמכויות אפוטרופוסות לתובעת תביא להפחתת הקשר המצומצם הקיים היום ובנסיבות בהן התובעת מצליחה לקבל את עמדתו שלה הנתבע וטובתו של הקטין אינה נפגעת, אין מקום לפגוע באפוטרופוסותו של הנתבע (ראה פרוטוקול עמ' 4 שורות 22 עד 27).

40. מצאתי שיש לקבל את המלצות התסקיר שכן המלצות עולות בקנה אחד עם עמדת ב"כ היועמ"ש וכן עם תמונת המצב כפיהתרשמותי, לאחר ששמעתי את העדויות שהובאו לפני. מצאתי שלא התקיימו התנאים החריגים לדחות את המלצות התסקיר מחמת הנימוקים שטענה התובעת. הטעויות בתסקיר עליהן הצביעה התובעת זניחות ואינן יורדות לשרשו של עניין, כמו כן לא מצאתי שיש טעם לפגם בעובדה שהעו"ס לא נפגשה עם הקטין באופן ישיר אלא אספה את המידע לגבי מוגורמים בסביבתו. התסקיר עסק בשאלה עקרונית ברובד ההורים להבדיל מתסקיר העוסק לדוגמא בשאלת חלוקת זמנישהות- אז מפגש עם הקטין ובחינת אינטראקציה בינו לבין הוריו מוסיפה מידע חשוב.

41. לאור כל המפורט לעיל, ניתן לקבוע שלאחר בחינת עמדות הצדדים, עמדת עו"ס לסדרי דין ובחינת סעיפי החוק מכוחם ניתן לשלול או להגביל אפוטרופוסות הורה לא התמלאו התנאים להגבלה או שלילת אפוטרופוסות של הנתבע על פי סעיפים 27 ו-27א' לחוק.

הסכם בין הורים החיים בנפרד

42. כאמור, לאחר שהוגש התסקיר, הגישה התובעת תצהיר מטעם הנתבע במסגרתו נרשם כך (הדגשות אינן במקור ר.ו):
 "הנני מצהיר, מסכים ומאשר את הבקשה שהגישה האימא של בני XXX ת. XXX כדי שתהיה היא ורק היא כאפוטרופוסעל הקטין XXX. לציין כי אימו היא זאת שמגדלת את הבן XXX, היא דואגת לכל צרכיו ואני לא רוצה שום קשר עם הבן שלי, אני רק משלם מזונות וזהו" (ראה תצהיר מיום 24.7.31, הוגש ביום 24.8.4).

43. בעקבות תצהירו של הנתבע יש לבחון האם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 24 לחוק, העוסקים בהסכם בין הורים החיים בנפרד, שכן על פי הוראות הסעיף, רשאים הורים החיים בנפרד להסכים ביניהם למי מהם תהיה האפוטרופוסות לקטין, כולה או מקצתה- אלא שהסכם כאמור טעון אישורו של ביהמ"ש והאישור יינתן רק לאחר שנוכח ביהמ"ש שההסכם הוא לטובת הקטין.

44. כאשר הנתבע התייצב לדיון הוא נשאל על תצהירו ועל ההסכמות שהתגבשו בינו לבין התובעת והסתבר כי קיים פער בין דבריו בדיון לבין נוסח הצהרתו בתצהיר. הגם שהנתבע אישר שהבין על מה חתם, טען כי אין הוא מעוניין לנתק את הקשר מול הקטין, ככל שהדבר תלוי בו ובנוסף טען כי הוא מוכן להתחייב לפעול בשיתוף פעולה עם התובעת לצורך כל ענייניו של הקטין. (ראה פרוטוקול עמ' 3 שורות 10 עד 11 וכן שורות 18 עד 23). עוד העיד התובע לפני (ועדותו זו לא נסתרה) שלתובעת יש את פרטי ההתקשרות מולו והיא אף מתקשרת עימו בעניינים הנוגעים לקטין.

45. בנסיבות אלו, בשים לב לטענות התובעת להיעדר שיתוף פעולה מצד המשיב- הגם שנטענו טענות סביב שני אירועים בלבד מאז הולדת הקטין, הצעתי במהלך הדיון כי תיק ביהמ"ש יישאר פתוח לתקופת ניסיון, יוקצה זמן ברור וקבוע במסגרתו יתאצל הנתבע להגיב לכל פניה של התובעת אליו ביחס לענייניו של הקטין, וככל שהמשיב לא יעמוד במסגרת הזמן שנקבעה בידי בית המשפט והסכמת הצדדים, יושת עליו קנס כספי. הוצע שבתום התקופה יבחן בית המשפט את אופן התנהלות הצדדים, כך ניתן יהיה לבחון בזמן אמת את טענותיה של התובעת, וככל שתהיה הצדקה לכך, תיבחן האפשרות לייחד לתובעת סמכויות חתימה בעניין חינוך ובריאות של הקטין במתווה כזה או אחר. (ראה הצעת ביהמ"ש כפי שנרשמה בפרוטוקול עמ' 5 שורות 19 עד 27). אבהיר כי הצעת ביהמ"ש לא הוצעה בחלל ריק, אלא הובאה לאחר שנשמעו עמדות הצדדים, נבחן התסקיר ועל כן באותו השלב התמונה שהייתה לפני ביהמ"ש אינה שונה מהתמונה הקיימת היום במועד כתיבת פסק הדין.

46. ב"כ היועמ"ש סברה שההצעה מאזנת בין המלצת התסקיר לדחות את התובענה לבין הקשיים אותה מעלה התובעת, תוך שתקופת הניסיון תלמד על הפנמת הנתבע את אופן ההתנהלות המצופה ממנו. הנתבע הסכים להצעת בית המשפט, לרבות לקביעת סנקציה כלפיו ומשמעות הדבר שהבין את חשיבות שיתוף הפעולה מצידו. התובעת לא נתנה הסכמתה ועמדה על כך שיינתן פסק דין בתובענה באופן שהסעד שביקשה יתקבל במלואו.

47. ב"כ התובעת אשר סיכם בע"פ את טענותיו טען שעסקינן במקרה המתאים ביותר לקביעת אפוטרופוסות יחידה לתובעת, נוכח הנטל הבלעדי הרובץ על כתפיה של התובעת לניהול ענייניו של הקטין, כאשר הנתבע בוחר שלא להיות עימו בקשר. עוד סבר ב"כ התובעת כי הצעת ביהמ"ש אינה ישימה מאחר ולא ננקב פרק הזמן לתקופת הניסיון ולא ניתן לדעת מתי התובעת תצטרך לפנות לנתבע והאם הפניה תיפול דווקא באותה תקופת ניסיון. עוד הוסיף והדגיש ב"כ התובעת שמחובתו של ביהמ"ש לאשר את הסכמות הצדדים בהתאם להלכה הפסוקה, מאחר ורצון הצדדים זהה ואף גורם לא יכול שלא להסכים לרצון הצדדים ויש למנות את התובעת כאפוטרופוסית יחידה ובלעדית (ראה פרוטוקול עמ' 5 שורה 30 עד עמ' 6 שורה 17).

48. אינני רואה את מצב הדברים עין בעין עם ב"כ התובעת.

49. אין ולא יכולה להיות מחלוקת שבמצב דברים אופטימאלי, שני הורים יחלקו אחריות הורית משותפת שאינה נובעת רק מהזכויות והחובות שהקנה להם החוק, אלא כזו שבאה לידי ביטוי גם בחלוקת זמני שהות וקשר חם וקרוב עם קטין. אלא שהמציאות מזמנת מורכבות ומערכות יחסים שונות ומשונות, בכללם כאלו המולידות מצב דברים בו מחד הנתבע אינו מקיים כל קשר עם הקטין, ומאידך חוזר בעקביות על כך שאין לו רצון לנתק את הקטין מחייו. לאורך חייו של הקטין, למרות שהנתבע לא לקח חלק ישיר בניהול ענייניו של הקטין, הוא שיתף פעולה עם התובעת, החל משלב בדיקת הרקמות, דרך הליך חלוקת זמני השהות ודרך הליך פסיקת המזונות. לתובעת יש את פרטי הנתבע, הם מצויים בקשר ועובדה היא שלמרות שעו"ס לסדרי דין לא הצליחה ליצור קשר עם הנתבע, התובעת בעצמה גם יצרה קשר עם הנתבע וגם גייסה אותו לחתום על תצהיר התומך בתובענה. התובעת לא הצליחה להצביע על נזק שנגרם לקטין כתוצאה מהיעדר שיתוף פעולה שלה הנתבע - כזה המצדיק את מינויה כאפוטרופוס יחידה על הקטין.

50. ביחס לתצהיר עליו חתום הנתבע ועמדת ב"כ התובעת ולפיה אין לביהמ"ש סמכות שלא לאשר את הסכמות הצדדים, אפנה ללשון סעיף 24 לחוק ואבהיר כי ביהמ"ש אינו חותמת גומי והינו מצווה לבחון את טובתו של הקטין טרם אישור הסכמות הוריו. ככל שהמחוקק סבור היה שדי בהסכמות ההורים, ממילא לא היה צורך באישורו של ביהמ"ש לאותן הסכמות.

51. זאת ועוד, במקרה דנן נוכחתי כי קיים פער בין המפורט בתצהיר עליו חתם הנתבע באימות ב"כ התובעת לבין עדות הנתבע לפני, הפער הצביע על כך שהנתבע אכן אישר את חתימתו על התצהיר ברם הוא אינו שלם עם תוצאת מינויה של התובעת כאפוטרופוס בלעדית על הקטין. למעשה עלה מדבריו של הנתבע כי ככל שהדברים תלויים בו הוא אינו מעוניין לנתק עצמו מהקטין והינו מוכן להתחייב לשיתוף פעולה מלא עם התובעת. לדידי לא ניתן ליחס לנתבע הסכמה לתוצאות המתקבלות מיישום תצהירו, לאחר שנשמעו דברים אלו.

52. וגם לו יטען הטוען כי אין מקום לבכר את עדותו של הנתבע בביהמ"ש על פני תצהירו, לאחר שאישר את חתימתו עליו, אבהיר כי גם במקרה של הסכמה מוחלטת בין ההורים, לא הצליחו הצדדים לעבור את המשוכה הנוגעת לטובתו של הקטין.

53. תסקיר העו"ס היה ברור בהמלצותיו: "לא נמצא במהלך עריכת התסקיר מידע התומך בצורך להעניק לאם סמכויות חתימה בלעדיות בראי טובת הקטין." העו"ס ציינה שיש מקום ליתן הוראות לאב לשיתוף פעולה עם האם בנושאים של חינוך בריאות וטיפול עבור הקטין, על מנת לנטרל את חוסר התקשורת שמאפיין לעיתים את התנהלות האב, אך יחד עם זאת ציינה כי ניתוק הנתבע מחייו של הקטין אינו לטובתו של הקטין, ולעניין מהותי זה אין שוני בבחינת מינויה של התובעת כאפוטרופוס בלעדית במסלול של שלילה/הגבלת אפוטרופוס של הנתבע או במסלול של הסכמת הצדדים - התוצאה של הנזק לקטין הינה אותה תוצאה.

54. אין להתעלם מכך שהנתבע לא שיתף פעולה עם העו"ס, הודה שהתעכב ללא נימוק ענייני כאשר פנתה אליו התובעת, ברמבד בכד יש ליתן את הדעת לכך שבמשך כל שנות חייו של הקטין, הצליחה התובעת להצביע רק על שני אירועים חריגים של היעדר שיתוף פעולה מטעם הנתבע. בדיקת אותם אירועים לעומק העלתה כי באחד מהם הבעיה הייתה נעוצה בצד שלישי שאינו הנתבע ובאחד מהם הקושי נוצר ככל הנראה בשל מתיחות נקודתית בין הצדדים, וגם אז פעל הנתבע ללא צורך בהכרעה שיפוטית. בכל מקרה, לא טענה התובעת ולא הוכיחה כיצד המצב הקיים פוגע בקטין.

55. יובהר, כי אינני מקלה ראש בכך שנטל גידול הקטין ומילוי צרכיו רובץ על כתפי התובעת, כמו גם מהקושי בניהול תקשורת שוטפת בין התובעת לנתבע עליה הצביעה התובעת, ברם המקרה דנן אינו בא בגדרם של אותם מקרים המצדיקים מינויה הורה אחד כאפוטרופוס בלעדי ויחיד.

56. אציין עוד כי על פי פסק הדין למזונות אשר ניתן בהסכמת הצדדים ביום 2020.6.18 ממילא נדרשים הצדדים לתקשר ביניהם על פי המתווה שנקבע שם, על מנת לממן בחלקים שווים כל הוצאה בתחום החינוך והבריאות הקשורה לקטין וכפיהמפורט בפסק הדין למזונות.

סוף דבר

57. לאחר שמצאתי שלא התקיימו התנאים לשלול או להגביל את אפוטרופסותו של הנתבע; לא השתכנעתי שהנתבע נתן הסכמתו למינוי התובעת כאפוטרופוס יחידה תוך שהבין את משמעות הסכמתו והשלכותיה; מצאתי לקבל את עמדת עו"סלסדרי דין ולפיה טובת הקטין אינה עולה בקנה אחד עם אישור התובענה דנן- ואני מורה על דחיית התובענה.

58. עם זאת, אבהיר כי על הנתבע לשתף פעולה עם התובעת לצורך מתן מענה לכל צורך הדרוש לקטין, שכן פועל יוצא שלדחיית התובענה היא הותרת החובה והזכות של הנתבע לדאוג לקטין כפי שהורה מסור היה נוהג בנסיבות העניין. מתן מענהבפרק זמן סביר, הינו נדבך משמעותי לקיום הוראה זו ועל הנתבע להקפיד לקיימה.

59. הוצאות- על פי הוראת תקנה 152 לתקנות סדר הדין האזרחי תשע"ט-2018, בתום הדיון יפסוק בית המשפט הוצאותסבירות והוגנות, זולת אם מצא שקיימים טעמים מיוחדים שלא לחייב בהוצאות כאמור. שיעור ההוצאות יבטא את האיזוןהראוי שבין הבטחת זכות הגישה לערכאות, הגנה על זכות הקניין של הפרט ושמירה על שוויון בין בעלי הדין.

במקרה דנן חרף העובדה שדחיתי את התובענה, מצאתי שאין מקום לחייב את התובעת בהוצאות.

במסגרת שיקוליי העובדות הבאות: הנתבע לא הגיש כתב הגנה מטעמו, בעדותו הודה שהערים קשיים לאחר שהתובעתביקשה שיחתום על הטפסים הנדרשים ליציאת הקטין מהארץ ולא נתן הסבר מניח לעיכוב מטעמו, התובעת לא האריכהבניהול ההליך והתקיים הלכה למעשה דיון אחד בעניינם של הצדדים. מהתסקיר עולה כי התובעת מוכרת לרווחה על רקעמצב כלכלי וטיפול במרכז לאלימות במשפחה, על כן פסיקת הוצאות עשויה להכביד על התובעת לספק את צרכיו שלהקטין.

המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, ו' אדר תשפ"ה, 06 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.

מותר לפרסום בהשמטת פרטים מזהים ולאחר ביצוע תיקוני הגהה.

גט

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם

WWW.GET-OVER.CO.IL

